

Rendalen kommune

Kommunedirektørens internkontroll

10.11.2025

© Rendalen kommune

Internkontroll

Kommunedirektøren skal:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Både kontrollutvalgets virksomhet, revisjoner og tilsyn inngår som en del av kontrollarbeidet i kommunen.

Sunn fornuft og god praksis satt i system

- Internkontroll kan deles i tre:

1. Kjerneoppgavene = tjenestene til brukerne

- Reflektere over egen praksis – hvor ligger det risiko
- Unngå uønskede hendelser

2. HMS – sikre de tilsatte

3. Beredskap = planlegge for mulige kriser, katastrofer

Internkontroll - viktig del av kommunen sin egenkontroll

- Det vil si at kommunen har ansvar for å holde orden i eget hus og ha en «betryggende kontroll».
 - Avhenger av hvilke utfordringar kommunen har
 - Avhenger av hvor stor risiko en er villig til å akseptere
-
- Det er i stor grad et kommunalt valg å avgjøre hva det vil si å ha «betryggende kontroll», men det bør være eit bevisst valg.

Risiko

Risikoer i kommunal drift omhandler forhold som kan hindre kommunen i å nå sine mål, levere gode tjenester eller forvalte ressurser forsvarlig. Kommuner har et bredt ansvar og tjenesteområder, og derav kan risikoene være mange og ulike, men deles inn i følgende hovedkategorier:

◆ **Finansiell risiko**

- Uforutsette kostnader (f.eks. økende helse- og omsorgsbehov)
- Feilbudsjettering eller mangelfull økonomistyring
- Investeringer og lån som blir dyrere enn planlagt
- Svikt i skatteinntekter eller statlige overføringer

◆ Omdømmerisiko

- Saker som fører til tillitstap blant innbyggere
- Negativ medieomtale (f.eks. barnevernssaker, korrupsjon, politiske konflikter)
- Manglende åpenhet og kommunikasjon

◆ Sikkerhets- og beredskapsrisiko

- Naturhendelser (flom, ras, ekstremvær)
- Tilsiktede hendelser, herunder Cyberangrep og datasikkerhet
- Trusler mot kritisk infrastruktur (forurensing, strøm, vann- og matforsyning)
- Tilsiktede hendelser
- Pandemi og helseberedskap
- Trusler mot kritisk infrastruktur (forurensing, strøm, vann- og matforsyning)

◆ Politisk risiko

- Skifte i politiske prioriteringer
- Beslutningskonflikter i kommunestyre
- Manglende langsiktighet i styring og planverk

◆ Sosial og samfunnsrelatert risiko

- Demografiske endringer (eldrebølge, fraflytting)
- Økende sosiale forskjeller og utenforskap
- Befolkningsendringer (eks.vis bosetting av flyktninger) som krever rask kapasitetstilpasning (skoler, bolig, infrastruktur)

Risiko

Disse risikoene håndteres gjennom:

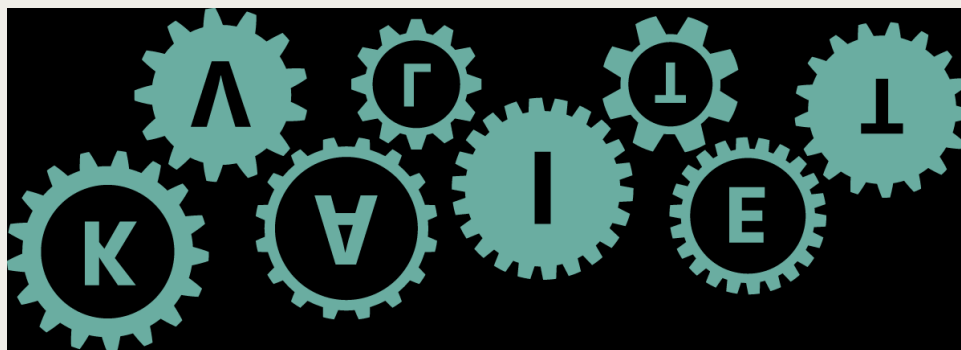
- Risikoanalyser og internkontroll
- Beredskaps- og sikkerhetsplanlegging
- Digital sikkerhet og robuste IKT-systemer
- Kompetanseutvikling
- Åpenhet, god kommunikasjon og dokumentasjon

Verktøy for å nå målet om internkontroll

- **Compilo**

1. Dokumentdatabase
2. Avvikssystem
3. Årshjul
4. System for varsling av kritikkverdige forhold

_compilo

Verktøy for å sikre god internkontroll

1. Internkontrollstrategi
2. Delegasjonsreglement
3. Internkontrollhåndbok
4. Risikokartlegging og risikomatriser
5. Digitale kvalitetssystemer (Compilo)
6. Årshjul for internkontrollaktiviteter
7. Sjekklistor og kontrollpunkter
8. Avviksrapporter og forbedringslogg
9. Lederoppfølging og rapporteringsrutiner
10. Evaluering og revisjon

Overordnede styringsdokumenter for internkontrollen

- delegeringsreglementet (politisk og administrativt)
- etiske retningslinjer
- reglement innenfor personalforvaltning og arbeidsgiverområdet
- reglement innenfor økonomi og finansforvaltning
- reglement innenfor datasikkerhet og personvern
- informasjonssikkerhetshåndboka
- Beredskaps- og kriseplaner
- HMS-håndbok

HELSE MILJØ SIKKERHET

- HMS som del av lovpålagte plikter
- HMS-rutiner som nødvendige prosedyrer
- HMS-avvik som del av avvikssystemet
- HMS-risikovurderinger som del av internkontrollens tilpasning
- HMS i rapportering og evaluering

Arbeidsmiljøutvalget 4 møter i året - alle HMS avvik til behandling.

Spørsmål 1

Formaliseringen av den helhetlige internkontrollen og systemer for rolle- og ansvarsfordeling

Delegeringsreglement med kontrollansvar

- Oversikt over hvilke oppgaver og kontrollansvar som er delegert til sektorledere og enhetsledere
- Klargjøring av hvem som har ansvar for risikovurdering, avvikshåndtering og rapportering
- Sikrer at ansvar for internkontroll er tydelig fordelt og dokumentert.

Spørsmål 2

Internkontrollen er basert på risikovurderinger og eksempel på hvordan risikokartlegging gjøres

- Identifisere risikoer: Hva kan gå galt? Hvilke lover kan brytes?
- Vurdere sannsynlighet og konsekvens: Hvor ofte skjer det? Hvor alvorlig er det?
- Prioritere risikoer: Hvilke må håndteres først?
- Fastsette tiltak: Hva kan gjøres for å redusere risikoen?
- Dokumentere og følge opp: Bruk av årshjul og avviksrappporter.
- C. Bruk av digitale verktøy
 - *Compilo* - Registrere risikoer og avvik.
 - Tildele ansvar for oppfølging.
 - Generere rapporter til ledelse og kommunestyret.

Spørsmål 3

Internkontrollen er gjennomgående med en god sammenheng mellom internkontroll og øvrig ledelse og styring

- Kobling til kommunens mål- og resultatstyring
- Integreert i budsjett- og planprosesser
- Lederoppfølging og internkontroll som fast agenda
- Bruk av digitale styringsverktøy, compilo, framsikt,
- Kobling til tilsyn og revisjon
- Årlig rapportering som styringsverktøy

Spørsmål 4

Avvik brukes aktivt i alle virksomheter som en del av internkontrollen

- Systematisk avviksregistrering
- Ledelsesoppfølging
- Risikobasert prioritering
- Dokumentasjon og sporbarhet
- Integreert i styringsløyfen

Spørsmål 5

Det blir rapportert på vesentlige forhold til ledelse og kommunestyret

- Årlig internkontrollrapport til kommunestyret, (alle vedtak/oppfølging)
- Rapportering til kommunedirektør og virksomhetsledere (fortløpende) tertialrapporter (koordineringsmøte/ledermøte/virksomhetsmøter)
- Rapportering etter tilsyn
- Rapportering i tertial- eller årsrapporter
- Varsling av alvorlige hendelser (formannskapet) kritikkverdige forhold
- Bruk av Compilo-rapporter i ledelsesdialog

Spørsmål 6

Det er gjennomført evalueringer av internkontrollen

1. Avviksstatistikk
2. Medarbeiderundersøkelser
3. Oppfølging av rutiner
4. Dokumentasjon i Compilo
5. Kontinuerlig forbedring

Samarbeid i FARTT-kommunene om internkontroll-/system